

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

16. prosince 2010*

Ve věci C-362/09 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 7. září 2009,

Athinaíki Techniki AE, se sídlem v Aténách (Řecko), zastoupená S. Pappasem, dikigoros,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Komise Evropských společenství, zastoupená D. Triantafyllouem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

* Jednací jazyk: francouzština.

Athens Resort Casino AE Symmetochon, se sídlem v Marrousi (Řecko), zastoupená
N. Korogiannakisem, dikigoros,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis
a J. Malenovský (zpravodaj), soudci,

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

po vypsání stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. září 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem navrhuje společnost Athinaíki Techniki AE (dále jen „Athinaíki Techniki“ nebo „navrhovatelka“) zrušení usnesení Soudu prvního stupně Evropských společenství [nyní Tribunálu Evropské unie] ze dne 29. června 2009, Athinaíki Techniki v. Komise (T-94/05, dále jen „napadené usnesení“), kterým Soud rozhodl, že v případě žaloby znějící na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 2. června 2004, jímž se odkládá stížnost navrhovatelky týkající se údajné státní podpory poskytnuté Řeckou republikou konsorciu Hyatt Regency v rámci veřejné zakázky „Casino Mont Parnès“, již není namístě rozhodovat ve věci samé, protože se tato žaloba stala bezpředmětnou (dále jen „napadený akt“).

Právní rámec

- 2 Jak vyplývá z druhého bodu odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), toto nařízení kodifikuje a posiluje praxi zavedenou Komisí Evropských společenství v oblasti přezkumu státních podpor v souladu s judikaturou Soudního dvora.

3 Třetí bod odůvodnění nařízení č. 659/1999 zní:

„[...] procesní nařízení o použití článku [88] Smlouvy zvýší průhlednost a právní jistotu.“

4 Sedmý bod odůvodnění nařízení č. 659/1999 zní:

„[...] lhůta, do které musí Komise dokončit předběžné posouzení oznámené podpory, by měla být stanovena na dva měsíce od obdržení úplného oznámení nebo od obdržení řádně odůvodněného prohlášení dotyčného členského státu, že považuje oznámení za úplné, protože doplňující informace vyžádané Komisí nejsou dostupné nebo již byly poskytnuty; [...] z důvodů právní jistoty má být toto posouzení zakončeno rozhodnutím.“

5 V jedenáctém bodě odůvodnění nařízení č. 659/1999 se uvádí:

„[...] za účelem zajištění dodržování článku [88] Smlouvy, a zejména [...] oznamovací povinnost[i] a ustanovení[...] o pozastavení v čl. 93 odst. 3, by Komise měla přezkoumávat všechny případy protiprávní podpory; [...] v zájmu průhlednosti a právní jistoty by měly být stanoveny postupy, které se mají použít v takových případech; [...] pokud členský stát nedodržel oznamovací povinnost nebo ustanovení o pozastavení, Komise by neměla být vázána lhůtami.“

- 6 Článek 4 kapitoly II tohoto nařízení, která je nazvaná „Řízení týkající se oznámené podpory“, stanoví:

„1. Komise přezkoumá oznámení ihned po jeho obdržení. Aniž je dotčen článek 8, Komise přijme rozhodnutí podle odstavců 2, 3 nebo 4.

2. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že oznámené opatření není podporou, zaznamená tento náález ve formě rozhodnutí.

3. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že nejsou vzneseny žádné pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, pokud opatření spadá pod čl. [87] odst. 1 Smlouvy, rozhodne, že opatření je slučitelné se společným trhem (dále jen ‚rozhodnutí nevznášet námitky‘). Rozhodnutí blíže určí, která výjimka podle Smlouvy byla použita.

4. Shledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že existují pochybnosti o slučitelnosti oznámeného opatření se společným trhem, rozhodne o zahájení postupu podle čl. [88] odst. 2 Smlouvy (dále jen ‚rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení‘).

[...]“

- 7 Článek 7 nařízení č. 659/1999 stanoví případy, v nichž Komise přijímá rozhodnutí, jímž se ukončuje formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES.

8 Kapitola III uvedeného nařízení upravuje řízení týkající se protiprávní podpory.

9 Článek 10 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Pokud má Komise k dispozici informace týkající se údajné protiprávní podpory, přezkoumá je bezodkladně bez ohledu na jejich zdroj.“

10 Článek 13 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Přezkoumání možné protiprávní podpory je zakončeno přijetím rozhodnutí podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4. V případě rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení je přezkoumání zakončeno přijetím rozhodnutí podle článku 7. Nesplní-li členský stát příkaz k poskytnutí informací, je rozhodnutí přijato na základě dostupných informací.“

11 Článek 20 kapitoly VI nařízení č. 659/1999, nazvané „Zúčastněné strany“, stanoví:

„1. Každá zúčastněná strana může předložit připomínky podle článku 6 po rozhodnutí Komise zahájit formální vyšetřovací řízení. Každé zúčastněné straně, která předložila takové připomínky, a každému příjemci jednotlivé podpory je zaslána kopie rozhodnutí přijatého Komisí podle článku 7.

2. Každá zúčastněná strana může informovat Komisi o každé údajné protiprávní podpoře a o každém údajném zneužití podpory. Pokud se Komise domnívá, že informace, které má k dispozici, neposkytují dostatečný základ k vyjádření se k případu, uvědomí o tom zúčastněnou stranu. Přijme-li Komise rozhodnutí v případě týkajícím se předmětu záležitosti, ke které byly poskytnuty informace, zašle jednu kopii tohoto rozhodnutí zúčastněné straně.

3. Na svou žádost obdrží zúčastněná strana kopii rozhodnutí podle článků 4 a 7, čl. 10 odst. 3 a článku 11.“

¹² Článek 25 nařízení č. 659/1999 stanoví:

„Rozhodnutí přijatá podle kapitol II, III, IV, V a VII jsou určena dotyčnému členskému státu. [...]“

Skutkový základ sporu

¹³ V bodech 4 až 6 napadeného usnesení popsal Soud skutečnosti předcházející sporu následovně:

„4 V říjnu 2001 zahájily řecké orgány řízení o zadání veřejné zakázky, jehož předmětem byl převod 49 % kapitálu kasina Mont Parnès. Soutěžili spolu dva zájemci, a sice konsorcium Casino Attikis a Hyatt Consortium. Po údajně vadném řízení byla zakázka zadána Hyatt Consortium.“

- 5 Účastnice konsorcia Casino Attikis, společnost Egnatia SA, jejíž právní nástupkyní se po fúzi stala žalobkyně, Athinaiki Techniki [...], podala Komisi [...] stížnost týkající se státní podpory, která byla v rámci zadávání veřejné zakázky údajně poskytnuta Hyatt Consortium. Po podání stížnosti následovala výměna korespondence mezi Komisí a žalobkyní, přičemž Komise několikrát požádala o poskytnutí doplňujících informací.

- 6 Dne 2. prosince 2004 zaslala Komise žalobkyni dopis (dále jen „sporný dopis“), v němž stálo:

„Odkazuji na Váš telefonický dotaz, jehož cílem bylo získat potvrzení toho, zda Komise nadále provádí šetření ve výše uvedené věci, nebo zda tuto věc odložila.

Dopisem ze dne 16. září 2003 Vás Komise informovala, že na základě informací, které má k dispozici, neexistují dostatečné důvody k pokračování v přezkumu této věci (na základě [článku] 20 [nařízení č. 659/1999]).

Jelikož neexistují doplňující informace odůvodňující pokračování v šetření, Komise dne 2. června 2004 věc úředně odložila.“

První řízení před Soudem

- ¹⁴ Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 18. února 2005 podala Athinaíki Techniki žalobu, kterou se domáhala zrušení napadeného aktu, o němž se dozvěděla prostřednictvím sporného dopisu.
- ¹⁵ Samostatným podáním došlým kanceláři Soudu dne 21. dubna 2005 vznesla Komise námitku nepřípustnosti podle čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu.
- ¹⁶ Usnesením ze dne 26. září 2006, Athinaíki Techniki v. Komise (T-94/05), určil Soud, že je žaloba nepřípustná. Soud vycházel hlavně z toho, že odložením stížnosti Komise nezaujala konečné stanovisko ke kvalifikaci opatření, které bylo předmětem stížnosti navrhovatelky, a k jeho slučitelnosti se společným trhem, takže sporný dopis není rozhodnutím, které by bylo možné napadnout žalobou podle článku 230 ES.
- ¹⁷ Dne 18. prosince 2006 podala navrhovatelka proti tomuto usnesení kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora.
- ¹⁸ Soudní dvůr o tomto kasačním opravném prostředku rozhodl rozsudkem ze dne 17. července 2008, Athinaíki Techniki v. Komise (C-521/06 P, Sb. rozh. s. I-5829).

Rozsudek Athinaïki Techniki v. Komise

- 19 Tímto rozsudkem Soudní dvůr zrušil výše uvedené usnesení Athinaïki Techniki v. Komise, zamítl námitku nepřipustnosti, kterou vznesla Komise, a vrátil věc zpět Soudu s tím, že o nákladech řízení mělo být rozhodnuto později.
- 20 Soudní dvůr nejprve upřesnil povahu aktů přijatých na závěr předběžné fáze přezkumu státních podpor.
- 21 Soudní dvůr v tomto ohledu již na úvod připomněl, že v rámci řízení o kontrole státních podpor musí být rozlišována jednak předběžná fáze přezkumu podpor, jejímž cílem je pouze umožnit Komisi, aby si utvořila prvotní názor na částečnou či úplnou slučitelnost dotčené podpory, a jednak fáze vyšetřovací ve vlastním slova smyslu, která má tomuto orgánu umožnit, aby získal úplné informace o veškerých okolnostech věci, přičemž tato druhá fáze je nevyhnutelná, jestliže Komise zaznamená závažné obtíže při posouzení, zda je podpora slučitelná se společným trhem (body 33 a 34).
- 22 Soudní dvůr uvedl, že Smlouva o ES ukládá Komisi povinnost vyzvat zúčastněné strany, aby předložily své připomínky, pouze v rámci poslední uvedené fáze, takže jestliže Komise přijme na závěr první fáze jiné rozhodnutí než rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, mohou jej tyto zúčastněné strany napadnout, aby dosáhly dodržení těchto procesních záruk (body 35 a 36).
- 23 Soudní dvůr krom toho uvedl, že nařízení č. 659/1999 přiznává uvedeným zúčastněným stranám právo dát podnět k zahájení předběžné fáze přezkumu, a to tak, že

Komisi poskytnou informace týkající se údajné protiprávní podpory, přičemž Komisi ukládá povinnost bezodkladně přezkoumat případnou existenci podpory a její slučitelnost se společným trhem. Zúčastněné strany, které se během tohoto řízení nemohou dovolávat práva na obhajobu, mají naproti tomu právo účastnit se tohoto řízení v přiměřeném rozsahu s ohledem na okolnosti projednávaného případu, což znamená, že když je Komise podle čl. 20 odst. 2 druhé věty nařízení č. 659/1999 informuje o tom, že neexistují dostatečné důvody k vyjádření se k případu, má rovněž povinnost umožnit jim, aby jí v přiměřené lhůtě předložily doplňující připomínky (body 37 až 39).

- 24 V bodech 40 a 41 tohoto rozsudku pokračoval Soudní dvůr ve svých úvahách následovně:

„40 Článek 13 odst. 1 nařízení č. 659/1999 ukládá Komisi, aby jakmile byly tyto připomínky předloženy nebo jakmile uplynula přiměřená lhůta, ukončila předběžnou fázi přezkumu přijetím rozhodnutí podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 uvedeného nařízení, tedy přijetím rozhodnutí konstatujícího neexistenci podpory, rozhodnutí nevznášet námitky nebo rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení. Tento orgán tak není oprávněn během předběžné fáze přezkumu setrvávat v nečinnosti. V daném okamžiku mu přísluší buď zahájit další fázi přezkumu, nebo odložit věc tak, že přijme rozhodnutí v tomto smyslu (viz v rámci řízení v oblasti hospodářské soutěže rozsudek ze dne 18. března 1997, *Guérin automobiles v. Komise*, C-282/95 P, Recueil, s. I-1503, bod 36). Článek 20 odst. 2 třetí věty nařízení č. 659/1999 stanoví, že přijme-li Komise takové rozhodnutí v návaznosti na informace poskytnuté zúčastněnou stranou, zašle jí jednu kopii tohoto rozhodnutí.“

- 41 V této souvislosti je třeba poznamenat, že Komise může přijmout jedno z výše uvedených rozhodnutí stanovených v článku 4 nařízení č. 659/1999, aniž by je nicméně označila za rozhodnutí vydané podle tohoto ustanovení.“

25 Soudní dvůr v tomto ohledu připomenul svou ustálenou judikaturu týkající se přípustnosti žaloby na neplatnost, podle níž je třeba se za účelem kvalifikace napadených aktů zaměřit na samotný obsah těchto aktů a úmysl jejich autorů. Soudní dvůr uvedl, že za napadnutelné akty jsou v zásadě považována opatření, která vyjadřují konečné stanovisko Komise ve správním řízení a jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, kterými mohou být dotčeny zájmy žalobce, bez ohledu na formu těchto aktů a na splnění či nesplnění formálních požadavků, jako je jejich název, jejich odůvodnění nebo uvedení ustanovení, která jsou jejich právních základem (body 42 až 44).

26 Soudní dvůr z toho vyvodil, že je tedy irelevantní, že napadený akt není označen jako „rozhodnutí“ nebo že neodkazuje na čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 nařízení č. 659/1999 nebo také že jej Komise v rozporu s článkem 25 tohoto nařízení neoznámila dotýcnému členskému státu.

27 Soudní dvůr dále zkoumal, zda mohl Soud právem vyslovit závěr, že rozhodnutí o odložení stížnosti není napadnutelným aktem. V tomto ohledu dospěl Soudní dvůr v bodech 52 až 62 téhož rozsudku k následujícímu:

„52 Z obsahu [napadeného] aktu a z úmyslu Komise vyplývá, že se Komise rozhodla takto ukončit předběžný přezkum zahájený z podnětu Athinaiki Techniki. Uvedeným aktem Komise konstatovala, že zahájené šetření neumožnilo dospět k závěru, že existuje podpora ve smyslu článku 87 ES, a konkludentně odmítla zahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES (viz v tomto smyslu rozsudek [ze dne 2. dubna 1998,] Komise v. Sytraval a Brink's France, [C-367/95 P, Recueil, s. I-1719], bod 47).

53 Krom toho z judikatury uvedené v bodě 36 tohoto rozsudku vyplývá, že v takové situaci se ti, jimž svědčí procesní záruky stanovené uvedeným ustanovením, mohou domoci jejich dodržení, pouze pokud mají možnost napadnout toto rozhodnutí před soudem Společenství v souladu s čl. 230 čtvrtým pododstavcem ES. Tato zásada platí také v případě, kdy Komise přijme rozhodnutí, jelikož se domnívá, že podpora je slučitelná se společným trhem, a stejně tak když je názoru, že samotná existence podpory musí být vyloučena.

54 Napadený akt nelze kvalifikovat jako předběžný nebo přípravný, jelikož po něm v rámci zahájeného správního řízení nenásleduje žádný jiný akt, který by mohl být předmětem žaloby na neplatnost (viz v tomto smyslu zejména rozsudek [ze dne 16. června 1994,] SFEI a další v. Komise, [C-39/93 P, Recueil, s. I-2681], bod 28).

55 Na rozdíl od toho, jak rozhodl Soud, není v této souvislosti rozhodné, že zúčastněná strana ještě může Komisi poskytnout doplňující informace, které mohou posledně uvedenou přimět k přehodnocení jejího stanoviska k dotčenému státnímu opatření.

[...]

57 Poskytne-li zúčastněná strana doplňující informace po odložení věci, Komise může mít případně povinnost zahájit nové správní řízení. Naproti tomu takové informace nemají dopad na skutečnost, že první předběžný přezkum již byl ukončen.

58 [...] na rozdíl od toho, jak rozhodl Soud v bodě 29 napadeného usnesení, Komise zaujala konečné stanovisko k návrhu, kterým se [navrhovatelka] domáhala, aby bylo určeno, že byly porušeny články 87 ES a 88 ES.

[...]

60 [...] Napadený akt tedy musí být kvalifikován jako rozhodnutí ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení č. 659/1999, ve spojení s čl. 13 odst. 1 a čl. 20 odst. 2 třetí větou tohoto nařízení.

61 Jelikož tento akt zabránil [navrhovatelce] předložit její připomínky v rámci formálního vyšetřovacího řízení stanoveného v čl. 88 odst. 2 ES, vyvolal závazné právní účinky, kterými mohly být dotčeny zájmy uvedené společnosti.

62 Napadený akt je tedy napadnutelným aktem ve smyslu článku 230 ES.“

²⁸ Na základě těchto úvah Soudní dvůr konstatoval, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že navrhovatelka podala žalobu na neplatnost proti aktu, který nevyvolává právní účinky, a který tedy nemůže být napaden žalobou podle článku 230 ES, v důsledku čehož zrušil výše uvedené usnesení Athinaïki Techniki v. Komise a vrátil věc zpět Soudu k rozhodnutí o návrhovém žádání společnosti Athinaïki Techniki znějící na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 2. června 2004, kterým se odkládá její stížnost týkající se údajné státní podpory poskytnuté Řeckou republikou konsorciu Hyatt Regency v rámci veřejné zakázky týkající se převodu 49 % kapitálu kasina Mont Parnès.

Druhé řízení před Soudem

- 29 Dopisem ze dne 2. října 2008 oznámila Komise Soudu, že dne 26. září 2008 zaslala navrhovatelce dopis, v němž stálo:

„Odkazuji na dopis [ze dne 2. prosince 2004], kterým Vám útvary GŘ ‚Hospodářská soutěž‘ oznámily, že na základě informací, které mají k dispozici, neexistují dostatečné důvody k pokračování v přezkumu případu uvedeného v předmětu tohoto dopisu, a že jelikož neexistují doplňující informace odůvodňující pokračování v přezkumu, Komise daný případ na správní úrovni uzavřela.

S ohledem na rozsudek [Athinaíki Techniki v. Komise, uvedený výše] Vám útvary GŘ ‚Hospodářská soutěž‘ oznamují zpětvzetí tohoto dopisu a znovuotevření výše uvedeného případu.

Opakujeme tudíž svou předchozí žádost a znovu Vás vyzýváme, abyste předložili důkazy o poskytnutí protiprávní státní podpory v rámci prodeje Casino de Mont Par-nès.“

- 30 Dopis ze dne 26. září 2008 podle Komise znamenal, že o věci již není třeba rozhodovat, protože se stala bezpředmětnou.
- 31 Ve svém vyjádření ze dne 26. listopadu 2008, předloženém v odpověď na návrh Komise na nevydání rozhodnutí ve věci, vyslovila navrhovatelka svůj nesouhlas s tímto návrhem.

- 32 Navrhovatelka v tomto ohledu uplatnila čtyři žalobní důvody vycházející z toho, že dopis ze dne 26. září 2008 není aktem, v jehož důsledku by již napadený akt z právního hlediska neexistoval, že napadený akt, kterým byl ukončen předběžný přezkum, nelze zrušit, že účelem dopisu ze dne 26. září 2008 bylo hlavně vyloučit napadený akt ze soudního přezkumu a že uvedený dopis odporuje překážce věci pravomocně rozsouzené založené výše uvedeným rozsudkem Athinaïki Techniki v. Komise.
- 33 Společnost Athens Resort Casino AE Symmetochon ve svém vyjádření ze dne 27. listopadu 2008 prohlásila, že s návrhem Komise na nevydání rozhodnutí ve věci souhlasí.

Napadené usnesení

- 34 Soud rozhodl, že v případě žaloby na neplatnost napadeného aktu není namístě rozhodovat ve věci samé z následujících důvodů uvedených v bodech 31 až 37 napadeného usnesení:

„31 Je třeba mít za to, že dopisem Komise ze dne 26. září 2008 je namítána procesní překážka, která se v souladu s čl. 114 odst. 3 jednacího řádu nebude projednávat ústně.

- 32 Zprv je třeba uvést, že Soudní dvůr již ve svém usnesení ze dne 18. listopadu 1992, SFEI a další v. Komise (C-222/92, [...] body 1 a 2), rozhodl, že v případě žaloby směřující proti rozhodnutí, kterým se úředně odkládá stížnost týkající se údajné státní podpory, znovuzahájení předběžného přezkumu představuje zpět-vzetí rozhodnutí o odložení stížnosti. Dále měl Soudní dvůr za to, že se uvedená žaloba stala bezpředmětnou, a prohlásil, že již není namístě rozhodovat ve věci

samé (výše uvedené usnesení SFEI a další v. Komise, body 5 a 7; viz v tomto smyslu rovněž rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. UFEX a další, C-341/06 P a C-342/06 P, [Sb. rozh. s. I-4777], bod 3, a rozsudek Soudu ze dne 7. června 2006, UFEX a další v. Komise, T-613/97, Sb. rozh. s. II-1531, body 8 a 11).

- 33 Zadruhé z bodů 52, 54 a 58 rozsudku [Athinaíki Techniki v. Komise, uvedeného výše] vyplývá, že konstatování Soudního dvora, podle něhož napadený akt vyjadřuje konečné stanovisko Komise ohledně sporného opatření, bylo nezbytné k tomu, aby uvedený akt mohl být kvalifikován jako napadnutelný. Po znovuzahájení předběžného přezkumu a vyzvání žalobkyně, aby předložila dokumenty na podporu svých námitek, již přitom neexistuje akt vyjadřující konečné stanovisko Komise, tedy akt, který lze napadnout žalobou.
- 34 Zatřetí je třeba uvést, že napadený akt byl přijat na závěr předběžného přezkumu a podle rozsudku [Athinaíki Techniki v. Komise, uvedeného výše], musí být vykládán buď jako implicitní rozhodnutí, kterým se konstatuje, že dotčené opatření není podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, anebo jako implicitní rozhodnutí nevznášet námitky. V případě zrušení je tedy Komise povinna znovu zahájit předběžný přezkum, a jak uvedl Soudní dvůr v bodě 40 rozsudku [Athinaíki Techniki v. Komise, uvedeného výše], formálně přijmout některé z rozhodnutí uvedených v článku 4 nařízení č. 659/1999 nebo rozhodnutí o odložení, která jsou novými napadnutelnými akty.
- 35 Za těchto okolností je třeba mít za to, že zpětvzetí napadeného aktu vyvolává účinky rovnocenné účinkům rozsudku, kterým se napadený akt zrušuje, neboť takto znovu zahájený předběžný přezkum se ukončí některým z formálních rozhodnutí uvedených v článku 4 nařízení č. 659/1999 nebo rozhodnutím o odložení.

Rozsudek, kterým se napadený akt zrušuje, totiž nemá žádné další právní důsledky oproti důsledkům provedeného zpětvzetí (usnesení Soudu ze dne 6. prosince 1999, *Elder v. Komise*, T-178/99, Recueil, s. II-3509, bod 20).

36 Žalobkyně tedy nemá právní zájem na zrušení napadeného aktu (viz v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 28. května 1997, *Proderec v. Komise*, T-145/95, Recueil, s. II-823, bod 27, a *Elder v. Komise*, uvedený výše, bod 21).

37 Je tedy třeba uvést, že se tato žaloba stala bezpředmětnou a není namístě rozhodovat ve věci samé.“

35 Soud následně uvedl důvody, proč měl za to, že argumenty navrhovatelky jeho závěr nezpochybňují.

36 Pokud jde zaprvé o argument navrhovatelky, že se ve sporném dopise hovořilo o Komisi, zatímco v dopise ze dne 26. září 2008 o útvarech Komise, Soud v tomto ohledu uvedl, že tento argument nemůže mít na kvalifikaci posledně uvedeného dopisu žádný vliv.

37 Pokud jde zadruhé o argument, že Komise nemůže zůstat nečinná a musí zahájit formální vyšetřovací řízení, Soud uvedl, že navrhovatelka nezmínila žádnou právní normu, která by Komisi ukládala povinnost, aby po zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti zahájila jiné řízení než to, které vedlo k tomuto rozhodnutí.

- 38 Pokud jde zatřetí o tvrzení navrhovatelky, že postup Komise směřoval k vynětí rozhodnutí o odložení stížnosti ze soudního přezkumu a dále že výzva k předložení informací nebyla relevantní, Soud uvedl, že z toho nebyl vyvozen žádný právní argument.
- 39 Soud dodal, že z dokumentů předložených navrhovatelkou v rámci řízení před Soudem nevyplývá, že by již v průběhu správního řízení objasnila, v jakém směru vytýká ná opatření splňují podmínky určující existenci státní podpory, takže navrhovatelka nemůže platně zpochybňovat fakt, že výzva Komise k předložení doplňujících informací byla za okolností projednávané věci vhodným postupem.
- 40 Pokud jde začtvrté o argumenty navrhovatelky týkající se překážky věci pravomocně rozsouzené, Soud uvedl, že Soudní dvůr výše uvedeným rozsudkem Athinaíki Techniki v. Komise zrušil výše uvedené usnesení Athinaíki Techniki v. Komise, aniž měl uvedený rozsudek dopad na platnost rozhodnutí o odložení stížnosti.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 41 Společnost Athinaíki Techniki ve svém kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadené usnesení;

- vyhověl návrhovým žádáním předloženým v prvním stupni a

- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

⁴² Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek jako zjevně neopodstatněný a

- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

⁴³ Společnost Athens Resort Casino AE Symmetochon navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek jako zjevně neopodstatněný a

- uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

Argumentace účastnic řízení

- ⁴⁴ Na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatňuje navrhovatelka čtyři důvody.
- ⁴⁵ V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku má navrhovatelka za to, že Soud nesprávně vyložil judikaturu týkající se podmínek legality zpětvzetí správního aktu, podle které je zpětvzetí správního aktu v souladu s právem za podmínky, že zrušovaný akt je protiprávní a že ke zpětvzetí dojde v přiměřené lhůtě. Rozhodnutí o zpětvzetí však bylo přijato více než čtyři a půl roku po vydání původního rozhodnutí, tedy po uplynutí přiměřené lhůty. Navrhovatelka dále tvrdí, že odůvodnění rozhodnutí o zpětvzetí nepoukazovalo na protiprávnost rozhodnutí o odložení stížnosti, nýbrž pouze na výše uvedený rozsudek Athinaíki Techniki v. Komise. Přitom vzhledem k tomu, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí je nepominutelným důvodem, měl Soud k neexistenci tohoto odůvodnění přihlídnout i bez návrhu a rozhodnout, že rozhodnutí o zpětvzetí je protiprávní.
- ⁴⁶ V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku dále navrhovatelka Soudu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když nerozhodl o otázce zneužití pravomoci. Navrhovatelka v tomto ohledu tvrdí, že jediným účelem zpětvzetí určitého aktu může být to, aby se úřadu umožnilo zajistit dodržení zásady legality. V odůvodnění předmětného zpětvzetí se přitom pouze odkazuje na výše uvedený rozsudek Athinaíki Techniki v. Komise, který se k legalitě napadeného aktu nevyjadřoval. Komise tedy zamýšlela vzít tento akt zpět nikoli proto, aby dodržela zásadu legality, nýbrž jednoduše proto, aby se vyhnula přezkumu soudem Společenství.

47 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka Soudu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že jediným důsledkem zrušení rozhodnutí o odložení stížnosti je povinnost znovu zahájit předběžný přezkum. Přitom v případě, že by soud přímo konstatoval porušení článku 87 ES, musela by Komise vyvodit důsledky z existence státní podpory, což by podle čl. 88 odst. 2 ES znamenalo, že by dotýčný stát musel podporu zrušit nebo upravit ve lhůtě stanovené Komisí.

48 V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka Soudu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když nerespektoval překážku věci pravomocně rozsouzené založenou výše uvedeným rozsudkem Athinaiki Techniki v. Komise. Z bodu 40 tohoto rozsudku totiž podle navrhovatelky vyplývá, že Komise nemůže v rámci přezkumu státních podpor setrvávat v nečinnosti. Zpětvzetím napadeného aktu se přitom Komise vrátila zpět do situace před přijetím tohoto rozhodnutí a Soud se dopustil nesprávného právního posouzení v tom, že nerozhodl, že je toto zpětvzetí protiprávní. Komise již proto podle navrhovatelky nemůže nadále zachovávat stav nejistoty. Podle navrhovatelky je naopak povinna rozhodnout, a případně se podřídit rozhodnutí soudu Společenství.

49 Komise na to rovnou odpovídá, že výtky související se zpětvzetím napadeného aktu se vesměs netýkají napadeného usnesení, nýbrž pouze zpětvzetí tohoto aktu, které nebylo předmětem sporu před Soudem. Krom toho ta část kasačního opravného prostředku, která se týká legality rozhodnutí o zpětvzetí napadeného aktu, má podle Komise zneužívající povahu. Komise totiž vzala napadený akt zpět ve prospěch navrhovatelky a potenciálně na úkor její konkurence. Navrhovatelka proto podle ní nemá žádný zájem na tom, aby nastolovala otázku lhůty, v níž došlo ke zpětvzetí, kterým jí měla být prokázána služba. Totéž podle ní platí pro argument týkající se odůvodnění rozhodnutí o zpětvzetí. Tyto argumenty proto musí být podle Komise odmítnuty jako zjevně nepřipustné. Komise se každopádně domnívá, že v dopise ze dne 26. září 2008 bylo jasné uvedeno, že toto zpětvzetí činí s ohledem na výše uvedený rozsudek

Athinaíki Techniki v. Komise, o němž navrhovatelka věděla, protože ve věci, v níž byl tento rozsudek vydán, byla sama žalobkyní.

- 50 Pokud jde o meritorní stránku věci, Komise dává souhrnnou odpověď na důvody kasačního opravného prostředku týkající se zneužití pravomoci a důsledků výše uvedeného rozsudku Athinaíki Techniki v. Komise s tím, že podle ní je těžištěm těchto důvodů kasačního opravného prostředku myšlenka, že si pouze přála vyhnout se soudnímu přezkumu napadeného aktu a vrátila se zpět do stavu nečinnosti. Tato tvrzení jsou však podle Komise mylná, protože po znovuzahájení předběžné fáze přezkumu v současné době zkoumá skutečnosti obsažené ve spise.
- 51 Navrhovatelka dále podle ní neuvádí, z jakých důvodů je Komise povinna zahájit formální vyšetřovací řízení. Soud navíc nemůže rozhodovat *ultra petita*. Podle Komise se přitom po zpětvzetí napadeného aktu stala žaloba bezpředmětnou a jakýkoli jiný závěr ohledně postupu (*procedere*) Komise by šel nad rámec návrhových žádání.
- 52 Společnost Athens Resort Casino AE Symmetochon tvrdí, že neexistují-li zvláštní pravidla, řídí se zrušení správních aktů obecnými zásadami legality a ochrany legitimního očekávání adresátů veřejné správy. Vzhledem k tomu, že však navrhovatelka zpochybňuje legalitu napadeného aktu od samého počátku, nemůže se podle jejího názoru dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání. Pokud jde dále o odůvodnění aktu, společnost Athens Resort Casino AE Symmetochon uvádí, že podle judikatury Soudního dvora není nezbytné, aby odůvodnění vyplývalo z aktu samotného, ale může být nepřímou vyvozeno z použitelných pravidel nebo z kontextu daného aktu.
- 53 Krom toho má společnost Athens Resort Casino AE Symmetochon za to, že Komise se nejenže nevyhýbala soudnímu přezkumu, ale naopak šla „nad rámec“ výše uvedeného rozsudku Athinaíki Techniki v. Komise, jelikož rozhodla o znovuzahájení šetření,

čímž souhlasila s odhalováním nových skutečností, které jí předtím nebyly známy. Dále tvrdí, že z uvedeného rozsudku vyplývá pouze to, že Komise neměla právo zůstat nečinná a měla v přiměřené lhůtě od podání stížnosti ukončit předmětné řízení přijetím rozhodnutí, a nikoli se vracet zpět k předběžnému přezkumu, který již v rámci této věci nebyl přípustný.

Závěry Soudního dvora

K přípustnosti

- 54 Pokud jde o tvrzenou nepřípustnost výtek, kterými je zpochybňována legalita zpětvzetí napadeného aktu, a to z toho důvodu, že se týkají rozhodnutí o zpětvzetí, je třeba poukázat na to, že tyto výtky skutečně směřují proti napadenému usnesení, a nikoli proti rozhodnutí o zpětvzetí. Navrhovatelka totiž v jednotlivých důvodech kasačního opravného prostředku Soudu v podstatě vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení tím, že zohlednil zpětvzetí napadeného aktu, ačkoli bylo toto zpětvzetí protiprávní.
- 55 Pokud jde o argument, že tytéž výtky jsou nepřípustné, protože rozhodnutí o zpětvzetí nebylo předmětem sporu před Soudem, je třeba konstatovat, že z napadeného usnesení naopak vyplývá, že tyto výtky byly navrhovatelkou skutečně předloženy Soudu a že spadaly do rámce tohoto sporu. V napadeném usnesení se totiž Soud vyjádřil k otázce, zda se na základě dopisu Komise ze dne 26. září 2008, kterým tento orgán oznámil mimo jiné zpětvzetí napadeného aktu, stala žaloba proti tomuto aktu

bezpředmětnou. Jak dále vyplývá z bodů 23 až 30 uvedeného usnesení, navrhovatelka před Soudem zpochybnila legalitu zpětvzetí oznámeného v uvedeném dopise ze dne 26. září 2008.

- 56 Konečně není opodstatněné tvrdit, že navrhovatelka neměla žádný zájem zpochybňovat posouzení Soudu ohledně legality zpětvzetí napadeného aktu, protože tento zájem přímo závisel na odpovědi na otázku – která je předmětem tohoto sporu – zda se žaloba proti napadenému aktu stala bezpředmětnou, či nikoli.
- 57 Z toho vyplývá, že důvody kasačního opravného prostředku jsou v celém rozsahu přípustné.

K věci samé

- 58 V rámci prvního, druhého a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka Soudu vytýká, že se dopustil nesprávného právního posouzení v tom, že rozhodl, že již není namístě rozhodovat ve věci samé, protože rozhodnutí Komise ze dne 26. září 2008 bylo zpětvzetím napadeného aktu, třebaže toto zpětvzetí bylo protiprávní.
- 59 Úvodem je třeba poukázat na to, že když navrhovatelka v tomto ohledu tvrdí, že ke zpětvzetí napadeného aktu nedošlo v přiměřené lhůtě, opírá se při tom o judikaturu týkající se retroaktivního zpětvzetí protiprávního správního aktu, na jehož základě vznikají subjektivní práva (viz rozsudky ze dne 9. března 1978, *Herpels v. Komise*, 54/77, *Recueil*, s. 585, bod 38; ze dne 3. března 1982, *Alpha Steel v. Komise*, 14/81, *Recueil*, s. 749, bod 10; ze dne 26. února 1987, *Consorzio Cooperative d'Abruzzo*

v. Komise, 15/85, Recueil, s. 1005, bod 12, a ze dne 17. dubna 1997, de Compte v. Parlament, C-90/95 P, Recueil, s. I-1999, bod 35).

- ⁶⁰ Je však nesporné, že napadený akt není ve vztahu k navrhovatelce aktem, z něž by vznikala práva, nýbrž aktem nepříznivě zasahujícím do jejího právního postavení. Judikatura uvedená v předchozím bodě proto není v projednávané věci relevantní.
- ⁶¹ Je však třeba poukázat na skutečnost, že Komise v projednávané věci navrhovatelce sdělila, dopisem ze dne 26. září 2008, že s ohledem na výše uvedený rozsudek Athinaiki Techniki v. Komise bere sporný dopis zpět, znovu zahajuje předběžný přezkum, opakuje svou předchozí žádost, v níž navrhovatelku vyzvala k předložení údajů, jež by mohly prokázat poskytnutí státní podpory, a že napadený akt vzala zpět.
- ⁶² Ve výše uvedeném rozsudku Athinaiki Techniki v. Komise přitom Soudní dvůr připomněl, jaké má Komise povinnosti, když dá zúčastněná strana na základě čl. 10 odst. 1 a čl. 20 odst. 2 první věty nařízení č. 659/1999 podnět k zahájení předběžné fáze přezkumu podle čl. 88 odst. 3 ES.
- ⁶³ Soudní dvůr tak vycházel z toho, že čl. 13 odst. 1 nařízení č. 659/1999 Komisi ukládá, aby jakmile byly případné doplňující připomínky zúčastněnými stranami předloženy nebo jakmile uplynula přiměřená lhůta, ukončila předběžnou fázi přezkumu přijetím rozhodnutí podle čl. 4 odst. 2, 3 nebo 4 uvedeného nařízení, tedy přijetím rozhodnutí konstatujícího neexistenci podpory, rozhodnutí nevznášet námitky nebo rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení (viz výše uvedený rozsudek Athinaiki Techniki v. Komise, bod 40).

- ⁶⁴ Komise tak není oprávněna během předběžné fáze přezkumu setrvávat v nečinnosti. V daném okamžiku jí přísluší buď zahájit další fázi přezkumu, nebo odložit věc tak, že přijme rozhodnutí v tomto smyslu, a když Komise takové rozhodnutí přijme na základě informací poskytnutých zúčastněnou stranou, zašle jí kopii tohoto rozhodnutí (viz výše uvedený rozsudek Athinaíki Techniki v. Komise, bod 40).
- ⁶⁵ V projednávané věci však Soudní dvůr dospěl k závěru, že napadeným aktem přijala Komise akt o úředním odložení věci. Tímto aktem uvedený orgán rozhodl, že předběžný přezkum zahájený z podnětu navrhovatelky ukončí, konstatoval, že zahájené šetření neumožnilo dospět k závěru, že existuje podpora ve smyslu článku 87 ES, a konkludentně odmítl zahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES (viz výše uvedený rozsudek Athinaíki Techniki v. Komise, body 51 a 52).
- ⁶⁶ Soudní dvůr tak měl za to, že Komise zaujala konečné stanovisko k návrhu, kterým se navrhovatelka domáhala, aby bylo určeno, že byly porušeny články 87 ES a 88 ES. Dále vzhledem k tomu, že napadený akt zabránil navrhovateli předložit připomínky v rámci formálního vyšetřovacího řízení stanoveného v čl. 88 odst. 2 ES, vyvolal tím závazné právní účinky, kterými mohly být dotčeny její zájmy. Napadený akt je tedy podle Soudního dvora napadnutelným aktem ve smyslu článku 230 ES (viz výše uvedený rozsudek Athinaíki Techniki v. Komise, body 58, 61 a 62).
- ⁶⁷ Navrhovatelka, již svědčí procesní záruky stanovené v čl. 88 odst. 2 ES, tedy byla oprávněna zpochybnit legalitu napadeného aktu coby osoba bezprostředně a osobně dotčená předmětným aktem ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, body 41 a 48). Konkrétně měla právo na to, aby soud Společenství

přezkoumal posouzení Komise, podle kterého mohla na základě údajů, které měla k dispozici k 2. červnu 2004, oprávněně věc odložit a implicitně rozhodnout, že není třeba znovu zahajovat formální vyšetřovací řízení.

68 Kdyby byla Komise oprávněna vzít zpět takový akt, jako je za daných okolností napadený akt, mohla by pak po dobu fáze předběžného přezkumu setrvávat v nečinnosti v rozporu s povinnostmi, které pro ni vyplývají z čl. 13 odst. 1 a čl. 20 odst. 2 nařízení č. 659/1999, a vyhnout se jakémukoli soudnímu přezkumu. Jak již uvedl generální advokát v bodě 101 svého stanoviska, stačilo by totiž, aby tento orgán odložil stížnost podanou zúčastněnou stranou, dále poté, co tato strana podá žalobu, vzal rozhodnutí o odložení stížnosti zpět, znovu zahájil předběžnou fázi přezkumu a opakoval tyto úkony tolikrát, kolikrát to bude zapotřebí, aby se vyhnul jakémukoli soudnímu přezkumu svého jednání.

69 Pokud by se taková možnost připustila, bylo by to ostatně v rozporu s právní jistotou, kterou má nařízení č. 659/1999 za cíl posílit, jak vyplývá z jeho třetího, sedmého a jedenáctého bodu odůvodnění.

70 S ohledem na požadavky na řádnou správu a právní jistotu, jakož i na zásadu účinné soudní ochrany je přitom třeba vycházet z toho, že Komise smí provést zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti týkající se údajné protiprávní podpory pouze k napravení protiprávnosti uvedeného rozhodnutí a dále že po takovém zpětvzetí nemůže v řízení pokračovat ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž konstatovaná protiprávnost nastala.

- 71 V projednávané věci nic nenasvědčuje tomu, že by účelem dopisu ze dne 26. září 2008 bylo napravit protiprávnost napadeného aktu. V uvedeném dopise se totiž neuvádí povaha protiprávnosti napadeného aktu, která jediná mohla odůvodňovat jeho zpět-
vzetí.
- 72 V tomto dopise Komise pouze navrhovatelce oznámila, že „[s] ohledem na rozsudek [Athinaíki Techniki v. Komise, uvedený výše] Vám útvary GŘ ‚Hospodářská soutěž‘ oznamují zpětvzetí tohoto dopisu a znovuotevření výše uvedeného případu“. Přitom je nesporné, že se Soudní dvůr v tomto rozsudku nevyslovoval k legalitě napadeného aktu, nýbrž pouze k jeho kvalifikaci jakožto napadnutelného aktu, takže tento odkaz nemůže sám o sobě odůvodňovat rozhodnutí o zpětvzetí napadeného aktu.
- 73 Pokud jde dále o argument Komise, že zpětvzetí napadeného aktu bylo nezbytné, protože nebyl právně dostačujícím způsobem odůvodněn, je třeba konstatovat, že taková protiprávnost mohla být napravena přijetím nového rozhodnutí o odložení stížnosti, a tedy každopádně neodůvodňovala znovuzahájení předběžné fáze přezkumu.
- 74 Ve světle všech těchto skutečností je třeba konstatovat, že Soud měl neprávem za to, že Komise byla oprávněna provést zpětvzetí napadeného aktu za podmínek uvedených v dopise ze dne 26. září 2008.
- 75 Z toho vyplývá, že první, druhý a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku, jimiž navrhovatelka Soudu vytýká jeho závěr, že napadený akt byl vzat zpět, ačkoli bylo toto zpětvzetí protiprávní, jsou opodstatněné.

⁷⁶ Za těchto podmínek není třeba zkoumat třetí důvod kasačního opravného prostředku.

⁷⁷ Z výše uvedeného vyplývá, že kasačnímu opravnému prostředku je třeba vyhovět a napadené usnesení zrušit.

K vrácení věci Tribunálu

⁷⁸ Z článku 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.

⁷⁹ Za okolností projednávané věci má Soudní dvůr za to, že není schopen ve věci rozhodnout, protože Tribunál nezkoumal žalobu navrhovatelky proti napadenému aktu z meritorní stránky.

⁸⁰ Věc tedy musí být vrácena Tribunálu, aby rozhodl o návrhovém žádání navrhovatelky znějícím na zrušení napadeného aktu.

K nákladům řízení

- ⁸¹ Vzhledem k tomu, že se věc vrací zpět Tribunálu, je třeba rozhodnout o nákladech řízení souvisejících s tímto řízením o kasačním opravném prostředku později.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Usnesení Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 29. června 2009, Athinaíki Techniki v. Komise (T-94/05), se zrušuje.**
- 2) Věc se vrací Tribunálu Evropské unie.**
- 3) O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.